

PORTFÓLIÓ

**DR. HABIL. MIKLÓS PÉTER PHD
ÖNÁLLÓ KÖTETEINEK FÖLSOROLÁSA
ÉS VÁLOGATÁS MUNKÁSSÁGÁNAK RECEPCIÓJÁBÓL**

M. P.

DR. HABIL. MIKLÓS PÉTER PHD
ÖNÁLLÓ KÖTETEI

1.

Miklós Péter:

Tükörterem. Esszék, kritikák.

Szeged, Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2019. 134 p.

2.

Miklós Péter:

„Szörnyű dicsőségünk” Az első világháború Csongrád megyei hőseinek emlékezete.

Szeged, Csongrád Megyei Önkormányzat, 2018. 88 p.

3.

Miklós Péter:

Egy tábori lelkész a Nagy Háborúban. Juhász Kálmán.

Szeged, Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2018. 80 p.

4.

Miklós Péter:

A katolikus egyház Hódmezővásárhelyen (1944-1950).

Hódmezővásárhely, Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ – Emlékpont, 2018.

104 p.

5.

Miklós Péter:

Tisztázatok. Esszék, tanulmányok a magyar múlttól.

Szeged, Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2018. 218 p.

6.

Miklós Péter:

Érték és foglalkoztatás. Tanulmányok a munka világáról.

Szeged, Egyesület Közép-Európa Kutatására, 2017. 110 p.

7.

Miklós Péter:

„Részt vettem a szabadságharc megmozdulásaiban” Putnik Tivadar (1929-1998).

Újszentiván, Újszentiván Község Önkormányzata, 2017. 56 p.

8.

Miklós Péter:

A szabadság reményében. Egyéni és közösségi cselekvésformák 1956-ban.

Szeged, Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2017. 156 p.

M. P.

9.

Miklós Péter:

Szikra, láng, hamu. Az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc Csongrád megyei emlékezete.

Szeged, Csongrád Megyei Önkormányzat, 2016. 100 p.

10.

Miklós Péter:

A szőregi templom kétszáz éve.

Szeged, Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2016. 67 p.

11.

Miklós Péter:

Juhász Kálmán. 1892–1966.

Szeged, Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2016. 63 p.

12.

Miklós Péter:

A Kecskeméti Lapok története. 1868–1956.

Szeged, Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2016. 132 p.

13.

Miklós Péter:

Az emlékezés világai. Művelődéstörténeti tanulmányok.

Szeged, Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2015. 224 p.

14.

Miklós Péter – Molnár Róbert:

Kübekháza első 170 éve.

Kübekháza, Kübekháza Községi Önkormányzat, 2014. 88 p.

15.

Miklós Péter:

„A nemzet érdekeit tartva szem előtt” Mindszenty József koalíciós évekbeli tevékenységéről.

Budapest, Barankovics István Alapítvány – Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2014. 109 p.

16.

Miklós Péter:

Hit és hagyomány. Fejezetek a katolikus egyházi év hagyományvilágából.

Szeged, Bálint Sándor Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2012. 64 p.

17.

Miklós Péter:

A szegedi bölcsészkar Radnóti Miklós diákéveiben

Szeged–Szabadka, Radnóti Szegedi Öröksége Alapítvány, 2011. 159 p.

M. P.

18.

Miklós Péter:

Vallás, politika, művelődés. Egyháztörténeti tanulmányok.

Szeged, József Attila Bölcsész Egyesület a Hallgatókért Kiadói Alapítvány – Universitas Kiadó, 2006. 223 p.

19.

Miklós Péter:

Város, egyház, társadalom. Tanulmányok a szegedi katolicizmus történetéről.

Szeged, Bába Kiadó, 2004. 309 p.

20.

Miklós Péter:

Kálmány Lajos csanádpalotai évei.

Makó, Keresztény Értelmiségiek Szövetsége Makói Csoport, 2003. 26 p.

K. J.

**VÁLOGATÁS DR. HABIL. MIKLÓS PÉTER PHD
MUNKÁSSÁGÁNAK RECEPCIÓJÁBÓL**

I.

***A Város, egyház, társadalom. Tanulmányok a szegedi katolicizmus
történetéről (2004) című kötetről***

„A mű nyelvezete közérthető, alkalmas tehát mind a tudományos, mind a nagyközönség általi felhasználásra. Ezt szolgálja még az is, hogy a szakszavak és latin kifejezések magyar megfelelőjét és értelmezését is megadja zárójelben. A tanulmányokban a szerző jól rávilágít az ok-okozati összefüggésekre, illetve összegzést is ad a legtöbb végén. A mű kifejezett pozitívuma a régebbi és az új szakirodalom felhasználása, még abban az esetben is, ha a szerző nem fogadja el. Így megismerkedhetünk a különböző véleményekkel, s saját magunk dönthetünk, melyik állásponttal értünk egyet. A tanulmányok eredeti megjelenésének szakszerű közlését találhatjuk. A jegyzetelési mód azonban nem egységes a kötetben belül. Ennek magyarázatát az Utószóban olvashatjuk: különböző lapokban jelentek meg korábban a művek, s ezért különböző szerkesztői elvárásoknak kellett megfelelni. Azonban egy tanulmánykötet kapcsán helyénvalónak tartanám ezt utólag egységesíteni.

A kötetben található dolgozatok alkalmasak arra, hogy a szegedi és a Szeged környéki katolicizmusról, a 19-20. században történő egyházban történő változásokról, az egyház és a politika összekapcsolódásáról gazdag képet nyerjünk.”

Várad Marianna történész

Egyháztörténeti Szemle, 2006. 1. sz.

*

„Forrásbázisát látva minden elismerésünket magáénak tudhatja a szerző, hiszen a különböző plébániák historia domusaitól városunk legnemesebb szellemének, Bálint Sándornak munkáin keresztül a helyi sajtót sem mellőzve szinte mindent átnézett. Nem maradhattak ki persze – a teljesség igénye nélkül említve – a Csongrád Megyei Levéltár dokumentumai, a Püspöki Hivatal iratai és a Csanádi Egyházmegyei Közleményekben foglaltak sem. Mindebben talán a legszebb, hogy saját kutatási eredményeit is felhasználva tovább mélyítette városunk egyháztörténetének témakörét.”

Fejes Bálint történész, művelődésszervező

Belvedere Meridionale, 2005. 1-2. sz.

M. P.

II.

A Vallás, politika, művelődés. Egyháztörténeti tanulmányok (2006) című kötetéről

„A változó terjedelmű, így értelemszerűen eltérő mélységű írások közös jellemzője az egyaránt alapos, forrásközpontú megközelítés, illetve a szerző világos, jól követhető, olvasmányos stílusa. Ha röviden akarunk Miklós Péter kötete kapcsán összegző megállapítást megfogalmazni, elsősorban a szerző szemléletét kell méltatnunk. A helytörténet művelése tolmácsolásában távolról sem jelenti lokális jellegű kérdések aprólékos boncolgatását, erőltetett részletezését – épp ellenkezőleg. A szerző – azon túl, hogy elmélyíti a Szeged-környéki olvasók lokálpatrióta érzéseit – példamutatóan kezeli a helytörténet mások által fel nem tárt dokumentumait, azokban minden esetben képes az országos jelentőséget megszólaltatni, felmutatni, alapvetően új információkkal gazdagítani a 19. és a 20. századra vonatkozó egyháztörténeti ismereteinket. A kisebb forrásközlések melletti alaposabb írások egyaránt mutatják, hogy a szerzőt jellemzi a monografikus szemléletmód, a nagyobb egyháztörténeti folyamatok áttekintésének és tolmácsolásának képessége.

Érdeklődéssel várhatjuk Miklós Péter újabb (és újabb...) összefoglaló köteteit.”

Dr. Fazekas Csaba történész, politológus

Egyháztörténeti Szemle, 2010. 4. sz.

*

„Összegezve megállapítható, hogy Miklós Péter kötetbe gyűjtött írásainak többsége forrásfeltáró levéltári kutatásokon alapul, de néhány ismeretterjesztő tanulmány, forráskiadvány-ismertetés, illetve könyvbírálat is található benne. Ezen utóbbiak is jól beilleszkednek a sorba. A Vallás, politika, művelődés című könyv írásainak többségével már korábban találkozhattak az egyháztörténet iránt érdeklődő olvasók a különböző folyóiratok, időszaki kiadványok és napilapok hasábjain. Ezeken a szerző csak kisebb módosításokat eszközölt, de mégis hasznosan eltöltött időnek számít újraolvasásuk, hiszen aki kézbe veszi a könyvet érdekes olvasmányélményben lesz része.

Az előző kötethez hasonlóan itt is elismeréssel kell szólnunk az egyes tanulmányok-hoz kapcsolódó forrásjegyzékekről, irodalomjegyzékekről és névmagyarázatokról, melyek megkönnyítik a témában való eligazodást és jó útbaigazítást adnak a további ismeretszerzéshez.”

Dr. Pál József történész, társadalomkutató

Magyar Egyháztörténeti Vázlatok, 2008. 1-2. sz.

III.

A szegedi bölcsészkar Radnóti Miklós diákéveiben (2011) című kötetről

„A régmúltból a múlt századba vezet Miklós Péter A szegedi bölcsészkar Radnóti Miklós diákéveiben és „Surranva kell most élned itt” című kötete. (Előbbi a saját műve, utóbbiban tanulmányokat gyűjtött egy be.) Az elcsatolt kolozsvári helyett létesített szegedi tudományegyetem története egy nagyszabású személyiség, Klebelsberg Kuno kulturális és oktatás-politikai tevékenységére is ráirányítja a figyelmet. Ez a kiváló, bölcs politikus felismerte, hogy a kultúra a nemzettudat kialakításának, és a nemzeti összetartozásnak meghatározó tényezője. Ennek felismerése vezette a vidéki egyetemi hálózat kiépítésében. Ezzel nemcsak a műveltség megszerzésének lehetőségét növelte, hanem kulturális központokká tette az egyetemi városokat. Szegeden korábban is működtek felsőoktatási intézmények, ám a tudományegyetem és a bölcsészettudományi kar jelenléte új színeket hozott a város életébe. A miniszternek arra is gondja volt, hogy elismert tudósokat nyerjen meg az új tanszékek vezetésére. Így lett szegedi professzor Sík Sándor, aki meghatározó befolyást gyakorolt a fiaként szeretett Radnótira és barátaira, a Szegedi Fiatalokra (akik közül néhányan, kilépve ifjúságukból a magyar politikai élet dísztelen alakjai lettek, elhomályosítva tudói érdemeiket). Sőt, Szeged irodalomértő közösségét is megmozgatta előadásaival és személyisége sugárzásával. Radnóti pályájának alakulásában fontos szerepe jutott francia professzorának, Zolnai Bélának is, akit megkeresztelkedése egyik tanújának kért föl. (Milyen jellemző a 20. század történelmére, hogy ez a gáncstalan ember, jelentékenytudós nyomorúságban végezte életét, féltett könyveivel fűtötte lakását!) Ferencz Győző kitűnő monográfiájából rengeteget tudhatunk Radnóti szegedi éveiről, s említést érdemel e vonatkozásban Csaplár Ferenc a Szegedi Fiatalokról írt munkája is. Miklós Péter műve mégis időszerű és nemcsak a tömör arcképek és az események visszaidézése miatt, hanem mert a kultúrát szegényítő korunkban annak jelentőségére, jövőt építő szerepére is ráirányítja figyelmünket.”

Prof. Dr. Rónay László irodalomtörténész

Vigília, 2012. 2. sz.

*

„Miklós Péter tanulmánygyűjteményének legizgalmasabb pillanatai elsősorban a levéltári forráskutatásokra épülő, ismeretlen, kevésbé ismert, vagy előzőleg kevésbé fókuszba állított adatokra épülő fejezetek. Köztük a legfontosabb újdonságok az egyetemi élettel kapcsolatos, szervezeti és eljárási kérdéseket érintő forrásanyagban lelhetők fel. E novumok között említhetők elsősorban a Radnóti Miklós és Tomori Viola doktori fokozatszerzésével kapcsolatos adatok. Az egyetemi évkönyvekre, kari tanácsi határozatokra épülő személyes történetek bemutatásával és feldolgozásával a korábbi ismereteket kiegészítő, pontosító

M. J.

momentumok válnak láthatóvá. Ebben a szellemben íródott a Radnóti és a Dugonics társaság kapcsolatainak nyomában járó alapos áttekintés is.

[...]

Miklós Péter kötete egy részben új adatokat hozó, és még több új eredményt ígérő, remélhetőleg folytatódó, művelődés-, hely- és intézménytörténeti kutatás fázisáról számol be. Átgondolt metodológiájú, a választott korszak személyes történeteinek részleteiből kibontakozó, identitás-, mentalitás- és eszmétörténeti fragmentumokból építkező válogatás.

Dr. Kovács Krisztina irodalomtörténész

Tiszatáj, 2013. 2. sz.

*

„Miklós Péter könyvében Radnóti Miklós, Sík Sándor, Berczeli A. Károly, Szent-Györgyi Albert, Kecskeméti Ármin, Tomori Viola, Ortutay Gyula, József Attila, Perkátai László és részben Zolnai Béla, Várkonyi Hildebrand Dezső Szegeddel kapcsolatos irodalomtörténettel, tudománytörténettel, művelődéstörténettel érintkező kontextusát vizsgálja történeti-filológiai és politikátörténeti módszerrel.

A tanulmánykötet kulturális hozadéka Szeged város és egyeteme irodalom- és művelődéstörténeti reprezentációját gazdagítja, miközben a magyar irodalomtörténet és kultúratörténet horizontján részletkutatói eredményeket közvetít az érdeklődő olvasók és a szakközönség számára.

Dr. Bogoly József Ágoston irodalomtörténész

Kultúra és közösség, 2012. 3-4. sz.

K. J.

IV.

A Sík Sándor eszmekörei (2015) című szerkesztett kötetéről

„Újra és újra fel kell fedezni a katolikus szellemiség és lelkeség jelenlétét a modern magyar irodalom alakulástörténetében, és fel kell hívni a figyelmet arra a hozzájárulásra, amellyel a neokatolicizmus megannyi iránya és áramlata nem kevésbé segítette a modern magyar irodalom kibontakozását. Ilyen emlékeztetéshez járult hozzá az a Szegeden tartott irodalomtörténeti konferencia, amelyet a Radnóti Szegedi Öröksége Alapítvány rendezett Sík Sándor tiszteletére 2013-ban, s ennek a konferenciának kiegészített anyagát vehetjük most kézbe Miklós Péter szerkesztésében. Mindenekelőtt azt kell elmondanunk, hogy az Alapítvány választott névadójának szellemében cselekedett e konferenciával és evvel a kötettel: Radnóti Miklóst szoros kapcsolatok fűzték Sík Sándorhoz, túl azon is, hogy amikor 1943-ban áttért a katolikus hitre, Sík Sándor keresztelte meg.”

Prof. Dr. Kenyeres Zoltán irodalomtörténész

Vigilia, 2015. 2. sz.

*

„A Sík Sándor eszmekörei a maga rétegezettségével, olvasói felfedezéseket váró labirintusos szerkezetével sokféle »rálátást« tesz lehetővé Sík Sándor emberi és szellemi teljesítményére. Ezáltal válik jelen-valóvá – Droysent idézve – a múlt »halványuló nyoma és távoli ragyogása«.”

Kovács Imre Attila irodalmár

Tiszatáj, 2017. 7-8. sz.

K. I.

V.

Az emlékezés világi. Művelődéstörténeti tanulmányok (2015) című kötetéről

„Az emlékezés világaiból sok minden kiderül, szorgalmas és pontos munkára valló kiadvány. Jelentőségét (a feltárt forrásokon és környülállásokon túl) az adja, hogy tizenöt év terméséből válogatott a szerző, tehát történészi munkásságának egy bizonyos témakörre/témakörökre koncentráló összegzése; akarva-akaratlan is szakmai ars poetica. Irodalmárként nem vagyok illetékes Miklós Péter teljesítményének elbírálására, de mint gyakorló »hermeneuta« felfedeztem és élveztem észjárásának rejtett előfeltevéseit is.

Erről – csak röviden szólván – megjegyzendő, hogy Miklós tanulmányainak mélyszerkezetében többnyire ott feszít a konformitás – nonkonformitás életszerű kettőssége, a betyárokkal szimpatizáló perzekutor kétségei. A nepotista multikulturalizáló, a hanyag és iszákos imádsággyűjtő, az új egyházat alapító katolikus pap mind az ő embere. Le-leszáll a hivatalosság szenttelen hatalmi logikájával küszködő, jobb sorsra érdemes ügyek és emberek kisvilága(i)ba. Miklós Péter bizonyára többet is fog tenni »a múlt nélküli emlékezet« korszellemével szemben.”

Kovács Imre Attila irodalmár

Emlékeztető, 2018 1-2. sz.

*

„Az emlékezés világi olvasmányos, még a nem-történészek számára is könnyen befogadható munka, melynek rövidebb írásai, illetve tudományos-ismeretterjesztő jellege, valamint a művelődéstörténeti attitűd alkalmassá teszi a szélesebb olvasóközönség elérésére is. A Szeged vonzaskörzetében, valamint Csongrád megyében élők számára külön érdekes lehet a helyi vonatkozású történetek megelevenedése, amelyek fontos szerepet tölthetnek be a lokáli ismeretek, identitás formálásában is. Kismértékű hiányérzetet kelthetnek ugyan a rövid konklúziók a dolgozato végén, ettől eltekintve azonban a kötetet elolvasásra ajánlom, s remélem, a kutatások folytatásával a kötetet is követik majd továbbiak.”

Apjok Vivien néprajzkutató

Közép-Európai Közlemények, 2016. 3. sz.

K. J.

VI.

A Kecskeméti Lapok története (2016) című kötetéről

„A kismonográfia tehát egy kisvárosi-megyeszékhelyi orgánium több mint nyolc évtizedeshistóriája ürügyén kitér a cikkek tartalmaira, típusaira, és a fontosabb időszakok (pl. háborúk, válságok, vészek, teremtések és építkezések) történeteire, a jeles évfordulók, választások, politikai küzdelmek, népszámlálások, rendőrségi ügyek, színházi előadások, piacok, kereskedelmi reklámok, üzleti levelezések adatgazdag tárházára, s végül az 1956-ban megjelent néhány szám anyagára is. Összegző áttekintésével (így a mellékletben közölt hivatalos dokumentumok, nyomdai-kiadóilevelezés, igazgatótanácsi névsor, lapszerződések, kiadói mérleg-adatok, szerkesztők és szakírók portréi, előfizetési adatok és sajtótörténeti szakirodalom, stb. bemutatásával) és mindezek gazdasági-piaci jelentőségének szemléjével végül is a belső utakon fejlődő, autonóm ellenzékiiséget is részben fenntartó, egyre rangosabb státuszra érkező kertes-tanyás polgárváros kulturális fogyasztásának, közgondolkodásának, nyilvánossági eseményeinek ismeretigényét tükröző befogadói kör érzékletes felvillantásával, tehát a »Hírös Város« nyilvánossági, egyben gazdaság-, művelődés- és köztörténeti korrajzának megformálásával Miklós Péter egy fontos, eddig hiányzó tudásterületen tett asztalunkra alapozó, elemző, áttekintő horizontú munkát. Mindez az emlékezés, a megemlékező történeti reprezentáció, a korkép teljessé formálásának szándékával születő eredmény.”

Prof. Dr. A. Gergely András kulturális antropológus

Belvedere Meridionale, 2018. 2. sz.

*

„A Kecskeméti Lapok története című könyv is bizonyítja, hogy a leghosszabb ideig működő, és a rendszerváltás után újrainduló kecskeméti újság, a Kecskeméti Lapok e hivatás betöltésében jeleskedik. Miklós Péter sajtótörténeti kötete nemcsak az újság történetével ismerttet meg, de bepillantást enged a szerkesztőségi vitákba és a lapkiadás nehézségeibe is, valamint vázlatát adja a város politikatörténetének, s felvillant Kecskemét művelődéstörténetéből számos eseményt és érdekességet.”

Dr. Fábíán Borbála történész

Forrás, 2017. 10. sz.

*

Kecskemét

„Miklós Péter könyvének legfőbb érdeme, hogy a Kecskeméti Lapok történetének nyomon követése közben felvázolja az országos és a helyi történelmi események főbb epizódjait is. A kötet erényeként fontos hangsúlyozni, hogy mindezen történések a Kecskeméti Lapok »szemüvegén« keresztül tárulnak az olvasó elé. A közel kilencven évet átívelő laptörténet ismertetése közben betekintést kapunk egy nagy vidéki város lapkiadóinak, szerkesztőinek erőfeszítéseibe, olykor politikai irányváltásaiba annak érdekében, hogy újságjuk fennmaradását biztosítsák. A lap szerkesztői, munkatársai gyakran vállaltak politikai szerepet annak érdekében, hogy lokálpatriótaként városuk érdekeit képviseljék, fejlődését előremozdítsák. Miklós Péter munkája komplex jellege miatt méltán tarthat számot a Kecskemét története iránt érdeklődőknél szélesebb olvasóközönség figyelmére is.”

Dr. Zeman Ferenc történész-levéltáros

Közép-Európai Közlemények, 2016. 4. sz.

Szeged, 2020. március 2.

Dr. habil. Miklós Péter PhD